

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
05.03.2020

Sak:

Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2021

Innstilling til vedtak:

1. 90 stipendiatstillinger fordeles slik:
 - a. 10 historiske stillinger – fordeles i samsvar med tabell 1 (vedlegg 1)
 - b. 19 strategiske stillinger – fordeles strategisk i samsvar med tabell 2 (vedlegg 1).
Rektor får fullmakt til å fordele stipendiatstillinger til virkemidlene *Tematiske satsinger* og *Aurora Centres*
 - c. 61 stillinger – nøkkelfordeles i samsvar med tabell 5 (vedlegg 1)
2. 10 postdoktorstillinger fordeles i samsvar med tabell 7 (vedlegg 1)
3. Rektor får i 2020 fullmakt til å fordele inntil fem postdoktorstillinger basert på resultater fra søknader til Horisont 2020, jf. vedtatt fordelingsprinsipp
4. Dersom en enhet får finansiert tildelte stillinger via eksterne kilder, kan enhetene lyse ut neste ledige stilling ut fra enhetens egen prioriteringsliste

Bakgrunn:

UiT Norges arktiske universitet (UiT) har per januar 2020 365 rekrutteringsstillinger, hvorav 340 stipendiatstillinger og 25 postdoktorstillinger. Av de 340 stipendiatstillingene er ni midlertidige stillinger med finansieringsstart i 2017 som nå fases ut etter én finansieringsperiode. Disse stillingene var øremerket ulike fag; seks øremerket til MNT¹-fag, to øremerket maritime fag og en øremerket lærerutdanning. Fra 2021 har UiT derfor 331 stipendiatstillinger finansiert over statsbudsjettet. Hvert år reforderes disse til fakultetene og andre enheter. UiT fikk ingen nye stipendiatstillinger over statsbudsjettet for 2020.

En andel av stillingene reforderes ut fra strategiske overveielser foretatt av universitetsledelsen og/eller fra føringer UiT har mottatt fra Kunnskapsdepartementet i statsbudsjettet. Dette omtales som strategiske stillinger. UiT fikk ikke tildelt noen nye rekrutteringsstillinger i statsbudsjettet for 2020. De strategiske stillingene fordeles i tråd med, og skal bidra til å realisere UiTs strategi *Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022*. En andel av stillingene, kalt *nøkkelfordelte* stillinger, fordeles mellom fakultetene ut fra en vedtatt fordelingsnøkkel. Utover dette er noen fakulteter forpliktet til å dekke en andel av rekrutteringsstillingene over egen ramme, kalt *historiske* stillinger. De nøkkelfordelte og historiske stillingene kan fakultetene fordele i egen organisasjon

¹ Matematisk-naturvitenskapelige og teknologiske fag

uten spesifikke tematiske føringer. I denne saken foreslås refordelt 90 stipendiatstillinger og ti postdoktorstillinger.

Som i tidligere fordelingssaker redegjøres det ikke for hvilke prosjekter/institutter som tildeles nøkkelfordelte stillinger. Dette vil, som nevnt ovenfor avgjøres gjennom prosesser på fakultetene/enhetene. Universitetsstyret vil bli informert om endelig fordeling i en orienteringssak, der alle tildelinger presenteres.

Universitetsdirektøren sendte brev til enhetene 15. januar 2020 med informasjon om årets refordeling (vedlegg 2). Enhetenes frist var 7. februar for å gi innspill til eventuelle strategiske stillinger som ifølge avtaler bør tilfalle enheten. Det er kommet innspill fra alle fakultetene og Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK). Innspillene følger som vedlegg 3, nummerert I-VII.

Stipendiatstillinger

Universitetsstyret vedtok prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillinger i møte 13. mars 2014 sak S 9-14 *Organiseringen av rekrutteringsstillingene ved UiT og prinsipper for fordeling/refordeling av disse* (ephorte 2013/5156).

Stillingene inndeles i tre pottar jf vedtakets punkt 2 i sak S 9-4: a) Historisk komponent b) Strategisk pott c) Nøkkelfordelt pott. I 2018 og i 2019 ble det fordelt 80 stillinger. Universitetsdirektøren foreslår at det fordeles 90 stillinger i denne saken.

a) Historisk komponent

Det er 40 historiske stillinger fordelt på enhetene. Ti av disse har finansieringsstart i 2021 og skal derfor tilbakeføres til enhetene. Tre er hjemmehørende på Helsefak, tre på BFE-fak og fire på HSL-fak. Oversikt over stillingene er vist i tabell 1 i vedlegg 1.

b) Strategiske stillinger

Det er vedtatt i sak S 9-14 at følgende tiltak/handlinger gir uttelling i form av stipendiatstillinger: a) Store satsinger, b) Strategisk viktige tverrfakultære prosjekter/satsinger. I fullmaktsak F 15/18 *Endret fordelingsnøkkel for stipendiatstillinger og prinsipper for refordeling* (ephorte 2018/429) ble det gjort noen endringer i prinsippene for fordeling. Her ble det blant annet vedtatt at det skal vurderes særskilt om enkeltenheter skal tildeles en stilling ut fra innmeldt behov og strategiske vurderinger.

Kort beskrivelse av tiltak som foreslås å gi uttelling i form av strategiske stipendiatstillinger:

SFF – Hylleraas Center for Quantum Molecular Sciences

Våren 2017 ble *Hylleraas Center for Quantum Molecular Sciences* tildelt status som senter for fremragende forskning (SFF), ledet av UiO og UiT i fellesskap. UiO leder senteret de første fem årene, deretter overtar UiT ledelsen de fem siste årene ved prorektor Kenneth Ruud. I følge avtale² og praksis³ ved slike tildelinger, forplikter UiT seg til å bidra med midler tilsvarende 1/3 av den totale eksterne finansieringen, der UiT sentralt og NT-fak hver dekker 50 %. Senteret tildeles tre stipendiatstillinger i prosjektperioden, og NT-fak er forpliktet til å bidra med tilsvarende. Etter avtale med prosjektleder fordeles de tre stillingene, som er institusjonsbidraget,

² ePhorte 2017/4414

³ S 64-06 *Etablering av senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI)*

slik: Én stilling tildeles senteret med finansieringsstart i henholdsvis 2021, 2022 og 2023. I denne saken tildeles den stillingen som har finansieringsstart i 2021.

Øremerket stilling til ph.d. i nautiske operasjoner

I fordelingen av rekrutteringsstillinger for 2016 fikk NT-fak tildelt en øremerket stipendiatstilling til en felles ph.d.-grad i nautiske operasjoner. Stillingen ble utlyst to ganger uten at det lyktes å gjøre tilsetting. I henhold til gjeldende praksis ble stillingen inndratt og skal refunderes nå. Siden dette er en øremerket stilling fra KD, mener universitetsdirektøren at stillingen på nytt bør tildeles NT-fak og den felles ph.d.-graden i nautiske operasjoner.

K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning (TREC) – overgangs-/sluttpakke

TREC er nå i sin slutfase som Jebsen-senter. Styret har behandlet etterlivet til tidligere SFF-sentre og SFI-er, og har vedtatt hvordan sentrene skal ivaretas etter at den eksterne finansieringen opphører. Premissene ble satt i sak S 13-11 *Etterlivet i CASTL etter avsluttet senterbevilgning*⁴. Det ble vedtatt å gi en overgangspakke fra institusjonsnivået ved avsluttet ekstern bevilgning, bestående av tre stipendiatstillinger i tillegg til en driftsstøtte på inntil kr 81 500 per stipendiatstilling per år. Det forutsettes at vertsfakultet bidrar med tilsvarende overgangspakke. Denne overgangspakken har alle tidligere SFF-sentre og SFI-er ved UiT fått tildelt. Også det første K.G. Jebsen-senteret ved UiT- K.G. Jebsen-senter i havrett - ble tildelt tilsvarende overgangspakke. Universitetsdirektøren foreslår at K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning tildeles tre stipendiatstillinger i denne saken, i tråd med vedtak i S 13-11.

Tematiske satsinger og Aurora Centres

Universitetsstyret vedtok i sak S 31-18 *Videreutvikling av UiTs arbeid med de tematiske satsingsområdene*⁵ å justere ordningen med tematiske satsingsområder samt å opprette det nye virkemiddelet *Aurora Centres*. Den nye satsingen skal fremme våre ledende fagmiljøers mulighet for å lykkes i konkurransen om å etablere eksternt finansierte sentre. Våren 2019 ble det lyst ut midler til to tematiske satsinger og to Aurora Centres. Det ble igangsatt en to-trinns prosess, der søkerne først sendte inn kortere projektskisse og i trinn to sendte inn en full projektskisse. De første skissene ble vurdert av arbeidsgruppene som er nedsatt for hvert av de fem tematiske satsingsområdene i UiTs strategi, og disse ga råd om hvilke to søknader fra hvert tematisk område som kunne sende inn full projektsøknad. Søknadene ble sendt til evaluatorene som var valgt ut særskilt for hver søknad. Forskningsstrategisk utvalg rangerte til slutt søknadene og innstilte til tildeling.

For begge virkemidlene ble det i sak 31-18 vedtatt at det skal tildeles midler til to nye prosjekter årlig, og at den samlede rammen per prosjekt er 30 millioner kroner der institusjons- og fakultetsnivået deler kostnadene mellom seg 50:50. I fjorårets fordelingssak ble det satt av til sammen ti stipendiatstillinger, der åtte stillinger ble øremerket tematiske satsinger og to til de nye Aurora-sentrene.

Universitetsdirektøren foreslår at det også for 2021 øremerkes stipendiatstillinger til tematiske satsinger og Aurora-sentre, men at rammen til hver ny satsing/senter gjøres mer fleksibel. Erfaringer fra vurderingen av søknadene har vist at hvert prosjekt har ulikt behov for ressurser i

⁴ Ephorte 2010/6106

⁵ Ephorte 2018/3994

form av kontantbidrag og stipendiat- og postdoktorstillinger. Begge de nye Aurora-sentrene⁶ har i tillegg signalisert et ønske om to stipendiatstillinger, og den ene av disse ble tildelt i fjorårets fordelingssak. Universitetsdirektøren ønsker å ta dette ønsket til følge, og foreslår derfor at de to nye Aurora-sentrene tildeles én ekstra stipendiatstilling hver. Universitetsdirektøren foreslår videre at det settes av *inntil* fire stipendiatstillinger til årets utlysning av Aurora-sentrene. Til sammen foreslår universitetsdirektøren at det settes av *inntil* 14 stillinger til nye Aurora Centres og tematiske satsinger for 2021, og at rektor gis fullmakt til fordele disse ut fra prosjektledernes faglige vurdering av ressursbehovet i hvert enkelt prosjekt.

c) Nøkkelfordelt pott

Universitetsstyret vedtok i sak S 2-17 *Gjennomstrømming i ph.d.-studiet*⁷ at gjennomstrømmingen i ph.d.-studiet skal inkluderes i fordelingsnøkkelen for stipendiatstillinger. I sak F 15-18 ble fordelingsnøkkelen å være slik:

$(2 \times \text{andelen resultatfinansiert lukket ramme} + 1 \times \text{andelen professor og førsteamanuensis}) \times$
(gjennomsnittlig andel fullførte innen seks år de siste tre år per fakultet dividert på UiTs snitt for gjennomstrømming de siste tre år).

Når de historiske og strategiske stillingene er fordelt gjenstår 61 stillinger som skal nøkkelfordelles. Tabell 5 i vedlegg 1 gir en oversikt over hvor mange stipendiatstillinger hvert fakultet får tildelt for 2021. Tabell 6 i vedlegg 1 viser fordelingen over historiske, strategiske og nøkkelfordelte stillinger ut fra universitetsdirektørens forslag.

Postdoktorstillinger

Alle postdoktorstillingene fordeles ut fra strategiske vurderinger. I henhold til vedtak i sak S 9-14 skal inntil fem strategiske stillinger tildeles Horisont 2020-prosjekter. Også i år anbefaler universitetsdirektøren at rektor gis fullmakt til å fordele de fem stillingene, siden resultatene fra utlysningene ikke foreligger før til høsten.

Fakultetene har et stort behov for postdoktorstillinger, så de til sammen 25 stillingene UiT er tildelt via Statsbudsjettet dekker ikke behovet for slike stillinger. I år, som ved fjorårets fordeling, er det derfor nødvendig å fordele et høyere antall stillinger for å dekke forpliktelser fra sentralt nivå.

Center for New Antibacterial Strategies (CANS)

Senter for nye antimikrobielle strategier (CANS) er en tverrfakultær satsing mellom Helsefak, NT-fak og BFE-fak. Satsingen bygger på grunnforskning, translasjonsforskning og anvendt forskning, og består av 14 forskningsgrupper fordelt på de tre fakultetene. CANS ble i fjor tildelt to stipendiatstillinger og en postdoktorstilling. I følge budsjettet skal fire postdoktorstillinger tildeles for 2021, og universitetsdirektøren anbefaler at alle fire fordeles i denne saken.

Postdoktorstilling til Marie Skłodowska Curie-stipendiat tilknyttet Aurora Centre

De siste årene har UiT utviklet «Arctic MSCA-IF program» for å rekruttere og støtte eksellente unge forskere utenfor Norge som planlegger å søke på uavhengige forskningsstipender gjennom mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska Curie Individual Fellowships (MSCA-IF). UiT har lyktes svært godt de to siste årene, og har fått rekruttert flere talentfulle unge forskere hit. Noen av

⁶ Aurora Centre for Nonlinear Dynamics and Complex Systems Modelling og Center for Language Acquisition, Variation & Attrition: The Dynamic Nature of Languages in the Mind

⁷ Ephorte 2017/675

disse ønsker en videre karriere ved UiT, og én av disse tilknyttes et nytt Aurora-senter (*Center for Language Acquisition, Variation & Attrition: The Dynamic Nature of Languages in the Mind*).

HSL-fak ble i 2016 tildelt en strategisk postdoktorstilling som ledd i å stimulere fagmiljøene til økt søknadsinnsats mot EUs rammeprogram. Da HSL-fak fikk ansatt en forsker via MSCA-IF ble postdoktorstillingen ikke benyttet, for å gjøre det mulig å senere tilby denne forskeren en tre-årig forlengelse på sitt to-årige MSCA-stipend. HSL-fak ber nå om å få overført den tildelte postdoktorstillingen i henhold til tidligere avtale. Universitetsdirektøren anbefaler at HSL-fak tildeles den tidligere lovete postdoktorstillingen for å ivareta den lovende unge forskeren i et av UiTs sterke fagmiljøer ved HSL-fak.

Universitetsdirektørens vurdering

UiT har fortsatt store avsetninger på fakultetsnivå på grunn av ubesatte stipendiatstillinger. Det har vært økt fokus på utfordringene rundt dette, men problemet er vedvarende som følge av at det til enkelte stillinger er vanskelig å få kvalifiserte søkere og at ansettelsesprosesser kan ta lang tid. Det er viktig at fakultetene og rekrutteringstjenesten arbeider med tiltak for å løse disse utfordringene.

I år er totalantallet stipendiatstillinger som refordelles økt fra foregående år, og det refordelles et høyt antall nøkkelfordelte stillinger. I årets refordeling er kun ett av enhetenes innspill tatt til følge, og dette er en øremerket stilling som tilbakeføres til NT-fakultetet i samsvar med tildeling fra KD. Det høye antallet nøkkelfordelte stillingene gir enhetene gode muligheter til å internt støtte flere av de gode prosjektene enhetene ønsker å få tildelt fra den strategiske stillingspotten.

Hver stipendiatstilling tildeles driftsmidler ut fra en inndeling i eksperimentelle og ikke-eksperimentelle fag. Denne inndelingen har vært benyttet i mange år, og universitetsdirektøren vil vurdere om det fortsatt er hensiktsmessig å dele inn i disse kategoriene (som ikke enkelt lar seg definere i samsvar med fagdisiplinens teori og praksis), eller om det er mer hensiktsmessig å gå over til en ordning der det tildeles en sum i drift per stilling uavhengig av denne kanskje noe foreldede kategoriseringen.

Som nevnt tidligere, har UiT bare 25 postdoktorstillinger finansiert over statsbudsjettet. Dette tilsier at åtte til ni stillinger skal refordelles hvert år. I fjor ble tolv postdoktorstillinger refordelt og i år foreslås ti stillinger refordelt. Universitetsdirektøren kommenterte i fjorårets tilsvarende styresak at det bør vurderes å refordele færre postdoktorstillinger for 2021 for å kompensere for det rekordhøye antallet som ble fordelt for 2020. Det er imidlertid viktig å oppfylle avtalefestede forpliktelser når forskningsmiljøene trenger ressursene de er lovet, og derfor vil antallet postdoktorstillinger bli høyere enn ønskelig også i denne saken.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Sølvi Brendeford Anderssen

Vedlegg 1: Tabeller

2: Brev til enhetene

3: Innspill fra enhetene

